

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐRALAG

NR. 14.

MIKUDAGIN
4. APRÍL 196

35. ÁRG.

Avreksverk fólkaflakksins

IV.

OKKARA MÁL.

Einkilí polítískt stríð hefur verið harðari her á landi enn málsþurningurinn. Hetta stríðið snúði seg mest um tann vannlukku þrægginn 7 í skúlaálaginu.

Hesin þræggur segði, at undirvisinginn skuldi fara fram á donskum. Hetta stríð trolabank alt fókíð og troðkaði allan sosalan og figgarligan pólitikk til viks, so vit sosalit og vinnuliga komu at leggja sum eftirbatur.

Javnaðarmenn komu so uppi leikin og sögðu, at það var nýttuleyst stríð og drapspólitikkur at halda fram við mál-trættun.

Spurningurinn var einans ein pedagógiskur spurningur sum átti at standa til hvønn einstakan lærara at loysa.

Vegurinn til at gera enda á hesum akaðapólitikk var at strúka paragraf 7.

Tað skuldi standa hvörjum lærara frítt at avgera, hvat undirvisingarmál ið hann vildi nýta.

Hetta vildu teir tá stóru flokkarnir ikki hoyra.

Tað vildi verða ólucka fyrri teir, um málið varð loyst.

Nakað var í hesum, ti í somu løtu nationali spurningarnir vorðu loystir, voru teir gomlu flokkarnir línir, um teir ikki dugdu at fóta sær á praktisk-um sosalum og figgarligum og vinnuligum grundarlagi.

Javnaðarmennirnir hövdu sett sær fyrri at loysa spurningin at veita feroyskum mál sum náttúrliga rätt.

Sum eitt lið í hesari roynd settu teir uppskot um, at eingin skuldi kunna verða lærari í feroyskum fólkskúla uttan at hava prógv í feroyskum.

Men nú hendi tað lögna, at kvettingar og fullveldishetjurnar vildu ikki greiða atkvøðu fyrri hesum røttfæroyska uppskoti.

Vit skilja, at lesarnir hava ílt við at trúgva hesum, men tingtíðindi bera skriftligt vitnisburð um hetta avreks-ferke kvettingahetjanna á tingi.

Men tað eydnaðist tó at enda at fáa samtykt at koyra grein 7 í skúlaálagin burtur, so tað kom at standa til lærarin, hvat undirvisingarmál, hann nýtir. Henda spurningin skal hann avgera út frá pedagógiskum og undirvisingarlígum grundum.

Seinri varð feroyskt mál við stjórnskipanar uppskotinum frá javnaðarmönnum og Louisar monnum gjørt til hövuðsmál og lógarmál í Føroyum.

Tann fulli sigur sum feroyskt mál hefur vunnið, hefur tað so statti vunnið við uppskotum frá feroyska javnaðarflokkinum.

SJÓNLEIKUR. Skúlabørn í Klakksvík leika í hesum døgum sorgarleikin »MARTIA« eftir H. A. Djurhuus, sála. Sum heild kann sigast, at væl verður leikað á tí hugnaliga pallinum, ið Sigmundur Petersen, málari, hefur greitt úr hondum. Leikstjóri er Leif Bech, lærari, sum við miklum ágrýtni hefur manað fram tætt evnini í hesum nærlagða ung-fólki.

Peningurinn fer allur til frama fyrri nýggju svimjihúllina.

Tey leikandi eru: Hilda Andreasen, Magna Joensen, Anna M. Joensen, Sára Hansen, Alice Andersen, Bergur Jacobsen, Páll Poulsen og Jóan Karl Høgenesen.

Red Crusader málið

Nú er Teddy Wood málið lokið. Nevndin hefur givið álit sitt, og hóast nógv verður skrivað og haldið í bæði bórð, so duga vit at skilja, at trolarin avgjort hefur verð innanfyri fiskimark-ið.

Ta lagnu, sum trolaratokumálina sýnast at hava fingið, tá tey eru komin

fyrri hægsta rätt, halda Føroyingar vera margháttliga fyrri at siag tað spakført.

Tað er eingin meining í, at veiðutjóvar, sum menn vita hava brotið seg móti lóg landsins, skulu kunnu sleppa undan ábyrgdini.

Tað einasta, sum kann hjálpa í hesum málum er fastleiki og strong revsing til brotsmannin, so strong, at aðrir fremmandir veiðimenn í framtíðini ansa sær.

Tað er skiligt, at sjóverjan má verða væl meira útbúgvinn enn nú — og tað er eisini tað, sum nú verður strembað ímóti og eitt mál, sum liggur fyrri stavni at verða loyst.

TVÆR REISUR UM VIKUNA.

Nú byrja vit at geva Sosialin út tær reisir um vikuna, og hann kemur mikudag og leygardag.

Vit hava, sum fyrr sagt frá, hækkað haldaragjaldið við 1 kr. fyrri ársfjórðing-in, og leysasalan av blaðnum verður at hækka frá 25 oyrum upp í 35 oyru frá og við hesum nummarinum.

Løttingið kemur saman til fundar í morgun kl. 10. Tað eru fleiri mál, sum nú eru avgreidd, men tað eru eisini fleiri stór mál, sum enn eru í nevnd, so valla man tingið fara heim fyrr enn tað liður móti páskum.

Meiri um útróðrafiskaprísir

Frá stjóra lonjavningargrunnsins hefur blaðið fingið soljóðandi:

MEIRA UM HÆKKAN AV ÚTRÓÐRASTUDNINGINUM OG AVTØKU AV MINSTULØNINI FYRI ISFISKASIGLING

13. oktober 1961 hevði nevnd lonjavningargrunnsins fund um málið: hækkan av útróðrastudninginum, ið skuldi útvegast við avtøku av minstulønini til isfiskasigling. Grunnurin

hevði ikki tann pening tókan, sum metast kundi tá, og vóru hesi bæði mál tí teggið saman. Hitt fyrri kundi ikki loysast, um tað seinna ikki varð loyst samstundis. Hetta var mætt greitt sum skrivari gerðabókarinnar, og skrivaði eg tí brevið til nevndina til kannan av fiskivinnurakstrinum soleiðis:

Músafellan

Sjónleikurin »Músafellan« eftir Agathe Christie, sum Georg Linden skov Samuelsen hefur týtt, varð leikur um vikuskiftið í Sjónleikarhúsinum.

Sigast skal beinan vegin, at tað gekk teim leikandi sera væl í hond: leikurin fór lættliga, óheftur og rættuliga lítaleytt fram.

Her skal ikki vera sagt nógv um hvønn einstakan av teim leikandi, men bert nevna, at sjónleikarar, ið vit ikki hava sæð fyrr á leikpalli, vóru Ingibjörg Olsen og Oliver Næs, ið spældu hjúnni Molly og Giles Ralston, ið beint tá eru byrjað at reka gistingarhús, koma upp í klotur av øllum tí, ið so óvantað hendir

Kári Mouritsen er blaðungur, og av honum kunnu vit vænta okkum nógv. Hansinu Perstein hava vit eisini sæð fyrr, um enn ikki so nógv, hon er sjónleikari, ið hefur evnir og er búgvinn til stórri uppgávu á leikpalli.

Maria Sivertsen, Poul Johs, Lindberg, Flemming og Benny Samuelsen eru royndir sjónleikarar, sum í hesum sjónleiki roynast sera væl.

Tað kann væl vera, at sjónleikur av hesum slag íkkj er so kravmikil fyrri tey leikandi, men alla tíðina vóru tey, ið hvussu er, fór fyrri at gera alt so livandi, at vit, tá leikur var kominn at enda, vóru sannfordur um, at hetta var leikur, ið verður var at siggja.

»14. oktober 1961.

Á nevndarfundi í Lonjavningargrunninum 13. oktober í ár varð uppskot sett at hækka ráfiskaprísir in her á landi so, at um fiskakepararnir vildu sett 10 oyru uppá kg., vildi grunnurin ganga við til at hækka studningin til 10 oyru pr. kg. fyrri allan fisk, landaðan í Føroyum, samstundis sum at minstulønin fellur burtur fyrri isfiskasigling yvirhøvur.

Men tá nevndin ikki hefur samband við teir menn, ið skulu keypa fiskin, og hesin spurningur herav eisini liggur undir kanningarnevndini, varð samtykt at heita á nevndina at halda fund um hetta mál beinanvegin og geva grunninum tilráðing.

Grunnurinn vil tá halda nevndarfund og avgera málið.

(sign.) T. A. Dalsgård.

Hetta er skrivað eftir uppfatan minni av fundinum og standi eg til svars fyrri hesum brevi.

Tórshavn, 2. apríl 1962.

Tóru A. Dalsgaard.

Blaðið skal loyva sær at skoyta uppí, at tað var aftaná hetta, at Erlendur Paturssonur hótti við at leggja skipafloftan og harvið forkom prishækkanini á útróðrafiski. Yvirfyri eini slikari hótta gjordist einki.

Blaðstjórnin.

Kvöldseta

Í kvöld og í annaðkvöld verður í Sjónleikarhúsinum í Havn kvöldseta — hetta er kortini ikki tað, vit fyrr hava lagt í orðið »kvöldseta«; men lat tað nú vera.

Í vetur hefur sjónleikari Eyðun

Johannesen havt skeið fyrri ungfolki í sjónleiklist, og tað eru nokur av teim ung frá hesum skeiði, ið nú skulu royna seg á leikpalli. Framfórir verða ymsir »einaktarar«.

60. ÁR. Í dag fyllir J. C. Olsen, vvirpostboð, 60 ár. Jákup man vera mest kendur fyrri sínar fráliku tekningar og málningar, og nógv og goit arbeiði hefur hann fingið frá hondum á hesum øki inum. Hann hefur í mong ár verið hin virkandi kraftin í Havnar Sjónleikarfelag, hvørs formaður hann er.

Tí lukku og øll góð ynski frammyvir.

b.

BORNINI Í BIOGRAFIN. Hin stóri filmurin — De ti bud — gongur nú í Havnar b.o. Hann hefur longu verið frammi; nokur kvöld fyrri fullum húsi. Í dag sita bornini í Havnar Bio. Byrjaði hefur givið teimum fría atgongd at siggja henda biblísku filmin. Teir fyrstu flokkarnir í kommunuskúlanum fóru í biografín í morgun kl. 8 og halda tætt áfram hvønn morgun, til øll hava sæð filmin.